

DŽOANA HARIS

RUNE

Prevela
Vesna Stojković

Laguna

Naslov originala

Joanne Harris
RUNEMARKS

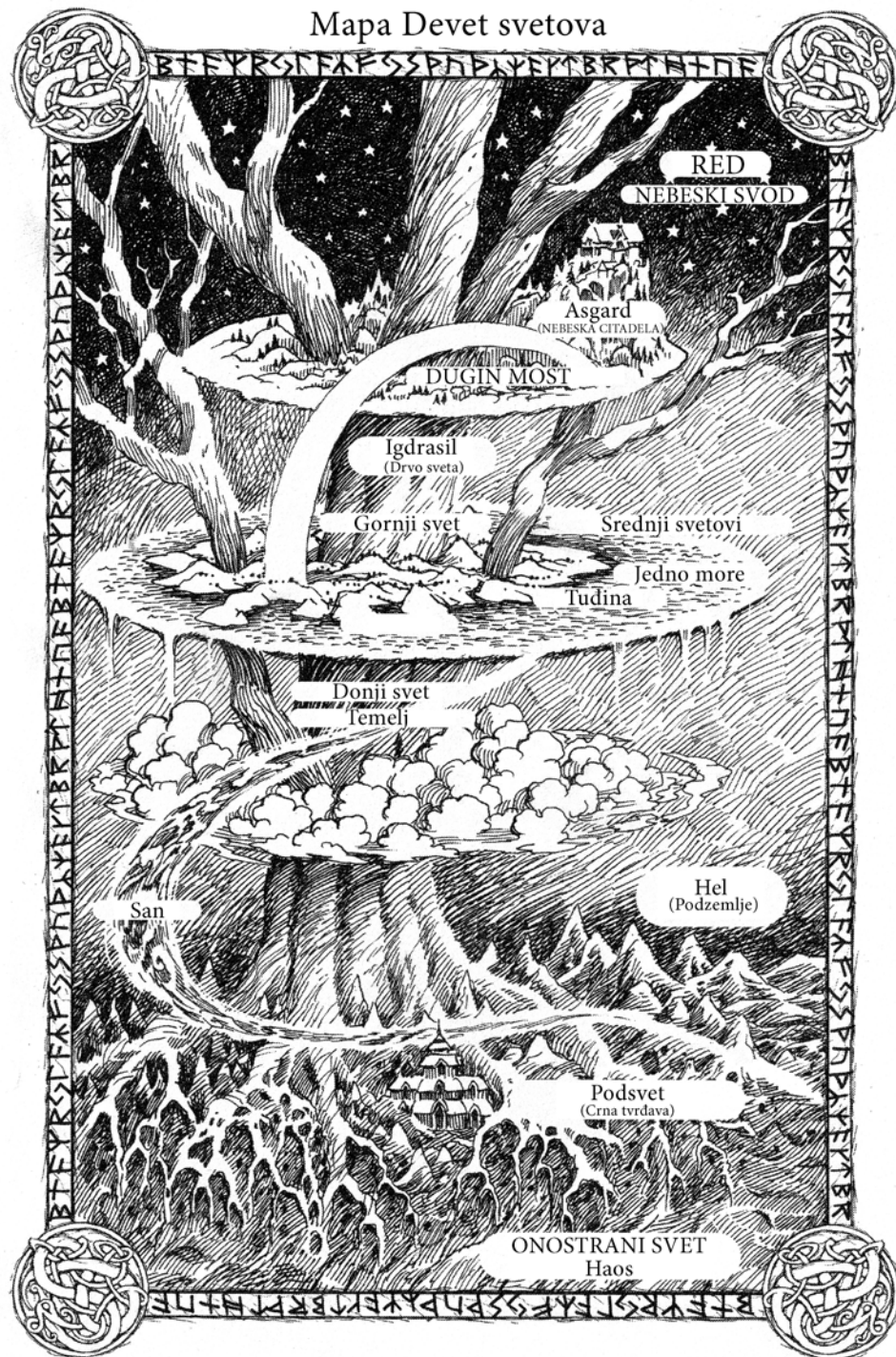
Copyright © 2007 Frogspawn Ltd.

Mape nacrtao Dejvid Vajat

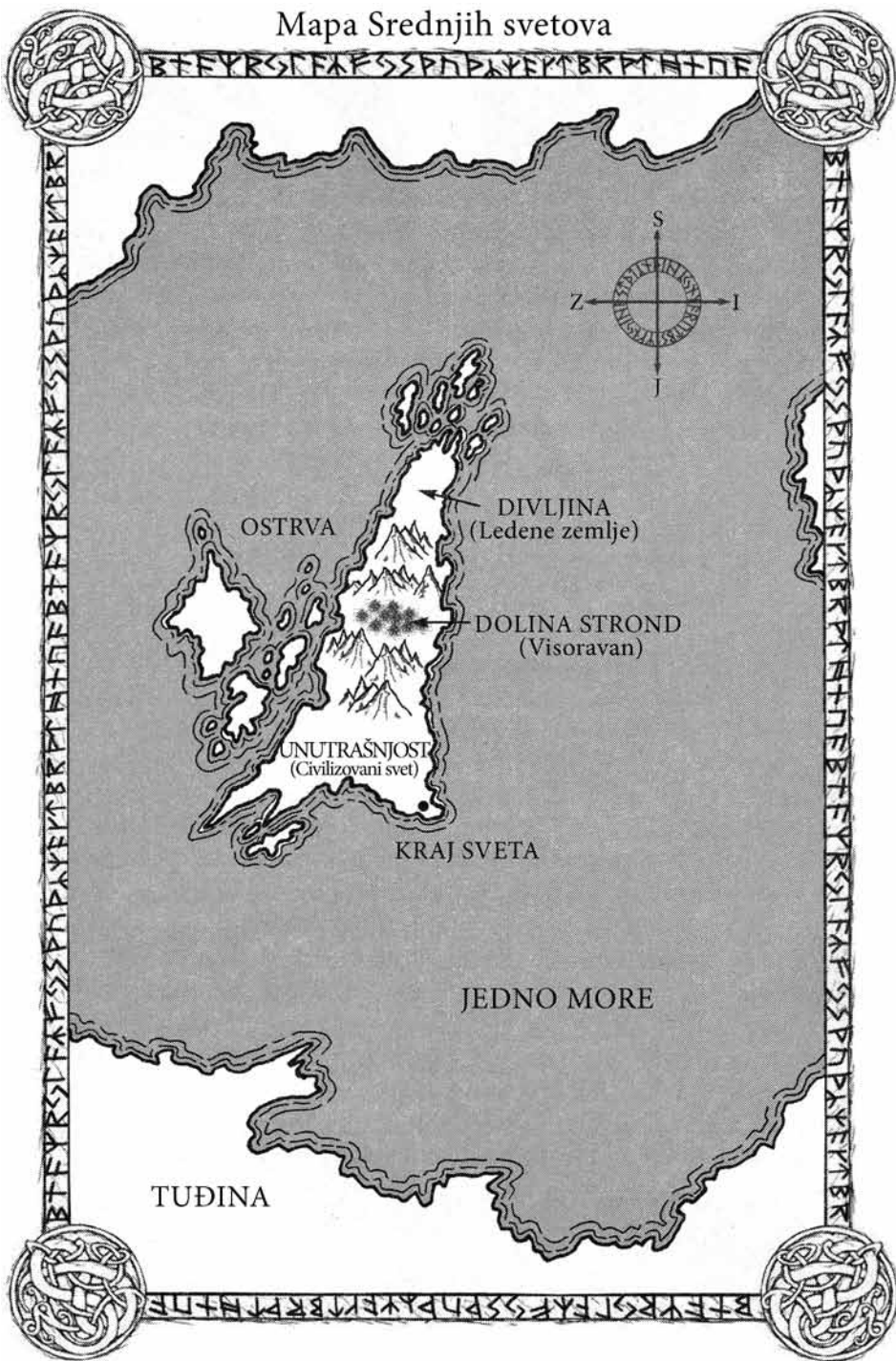
Translation Copyright © 2009 za srpsko izdanje, LAGUNA

Za Anočku

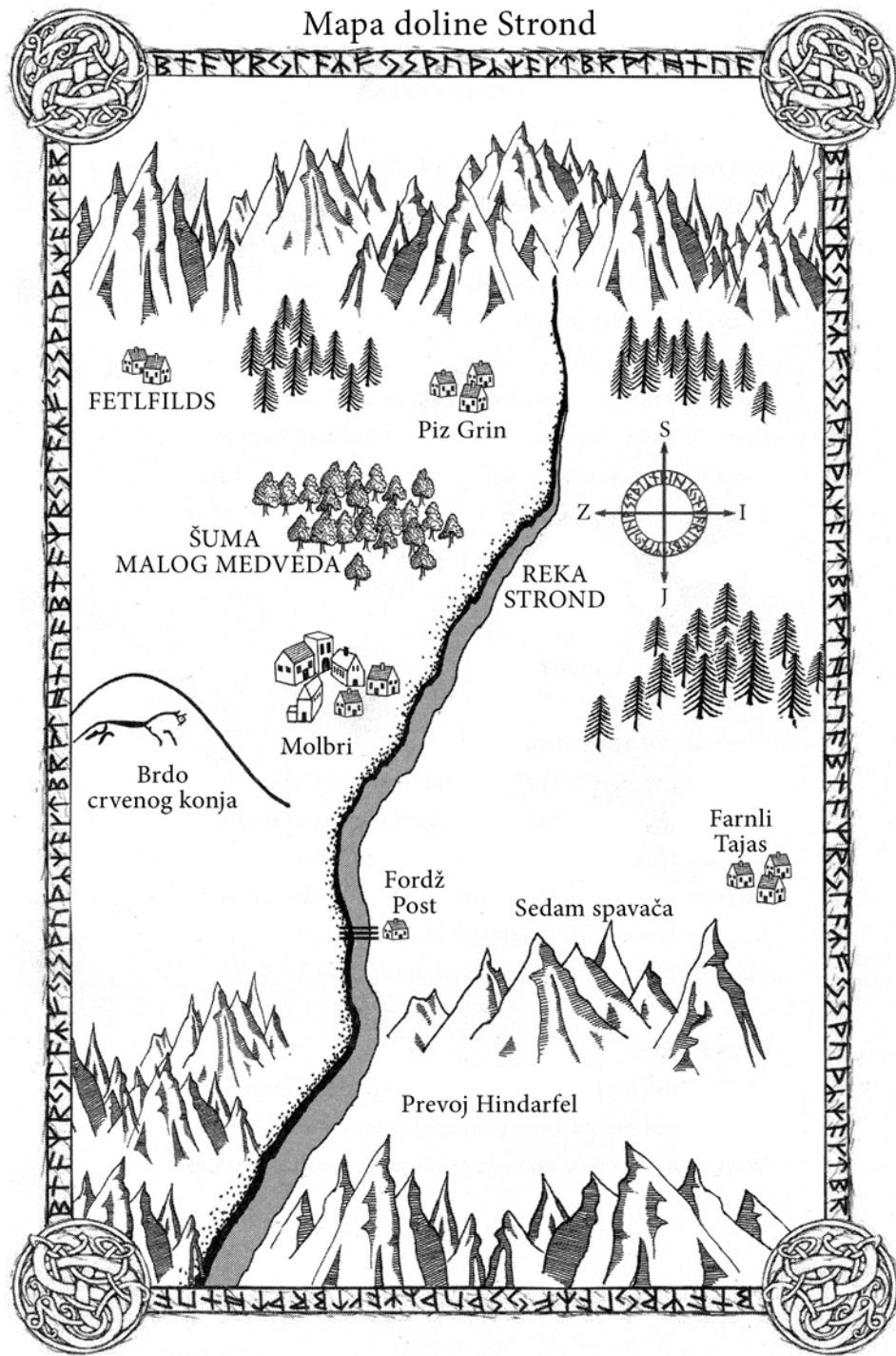
Mapa Devet svetova

Mapa Srednjih svetova

Mapa doline Strond

LIKОВИ

Seljani

Medi Smit, seoska veštica

Džed Smit, kovač

Me Smit, praznoglava lepotica

Adam Sketergud, siledžija

Gospođa Sketergud, gostioničarka

Dorijan Sketergud, crna ovca u porodici

Luda Nen Fej, babica, navodno maštovita

Net Parson, paroh

Etelberta Parson, njegova žena

Torval Bišop, njegov nadređeni

Met Lo, čuvar reda i zakona

Denijel Hederset, parohov šegrt

Oden Brigs, krovopokrivač

Sledbenici Reda

Ispitivač broj 4421974, ispitivač Reda

Ispitivač broj 67363, penzionisani ispitivač Reda

Magistar broj 73838, magistar Reda

Magistar broj 369, penzionisani magistar Reda

Magistar broj 262, magistar Reda

Magistar broj 23, magistar Reda

Bogovi (Vani)

Skadi, iz Ledenog naroda, Njordova nevesta, boginja lova, boginja uništenja; glavni Lokijev neprijatelj

Bragi, bog poezije i pesme; nema razloga da voli Lokija

Idun, Bragijeva žena, boginja mladosti i obilja; jednom prilikom Loki ju je oteo i predao Ledenom narodu

Freja, boginja ljubavi; jednom ju je Loki smrtno uvredio
Frej, Žetelac, Frejin brat; nije baš u prijateljskim odnosima s Lokijem

Hejmdal, zlatozubi čuvar bogova; mrzi Lokija

Njord, bog mora; bio u braku sa Skadi, ali su sada rastavljeni zbog nepomirljivih nesuglasica; slažu se samo po jednom pitanju – oboje ne trpe Lokija

Bogovi (Asi – Proroci)

Odin, poglavar Asa; Lokijev brat po krvi, koga je ovaj na kraju izdao

Friga, njegova žena; izgubila sina zbog Lokija

Tor, Gromovnik; Odinov sin; ima više neraščišćenih računa sa Lokijem

Sif, njegova žena; očelavila zbog Lokija

Tir, bog rata; izgubio šaku zbog Lokija

Balder, sin Frigin; poginuo zbog Lokija

Loki

Ostali

Šećer-i-džak, goblin

Hel, gospodarica Podzemlja

Gospodar Surt, vladar Onostranog sveta, čuvar Crne tvrđave

Jormungand, Zmija Sveta

Eli, poznata i kao Starost

Debela Lizi, trbušasta svinja

Bezimeni

RUNE STARIJEG PISMA

- *Fe*: bogatstvo, stoka, imovina, uspeh
- *Ur*: snaga, Moćni vo
- *Turis*: Torova runa, Trnovita
- *Os*: Proroci, Asi
- *Raedo*: Putnik, Tuđina
- *Kaen*: Požar, Haos
- *Hagal*: Grad, Uništitelj, Podsvet
- *Naudr*: Veziteljka, nevolja, potreba, smrt
- *Isa*: Led
- *Ar*: obilje, plodnost
- *Ir*: Zaštitnica, Temelj
- *Sol*: leto, sunce
- *Tir*: Ratnik
- *Bjarkan*: vizija, otkrovenje, san
- *Madr*: čovečanstvo, Narod
- *Logr*: voda, Jedno more, Srednji svetovi

*„Jedan je Prorok predskazao propast svega...
Nikada ne veruj Proročištu.“*

Lokijev plamen, 9:1

Ponedjeljak, sedam sati ujutro, pet stotina godina posle Propasti sveta, a u podrumu ponovo goblini. Gospođa Sketergud, vlasnica gostionice *Kod Sedam spavača*, tvrdi da su to samo pacovi, ali Medi Smit zna pravu istinu. Samo su goblini mogli da prokopaju put kroz ciglom popločan pod. Osim toga, koliko Medi zna, pacovi ne piju pivo.

Zna Medi još nešto: u selu Molbri – pa i u čitavoj dolini reke Strond – o nekim pojavama se nikada ne govori, a tu se misli na sve neobične, tajanstvene ili na bilo koji način *neprirodne* pojave. *Maštovitost* je osobina koju preziru gotovo koliko i *uobraženost*, a čak i snovi izazivaju samo mržnju i strah. Još je u Dobroj knjizi bilo zapisano da su upravo kroz snove Proroci došli iz Haosa. Osim toga, Vilinski narod i dalje vlada Snom i samo čeka priliku da ponovo kroči u svet.

Zato su se stanovnici Molbrija svim silama trudili da nikada ne sanjaju. Umesto na madracima, spavaju na golim daskama i izbegavaju obilne večere. Što se priča za laku noć tiče, deca iz Molbrija mogla su pre da čuju priče o patnjama svetaca ili o nedavnim Čišćenjima iz Kraja Sveta nego bajke o magiji i Donjem svetu. To ne znači da magije nije bilo. U stvari, u poslednjih četrnaest godina u selu Molbri bilo je više magije u različitim oblicima nego ma gde drugde u Srednjem svetu.

Za to je, naravno, kriva Medi. Medi Smit je bila sanjar, pripovedač, a možda i nešto gore od toga. Zbog svega toga navikla je da je okrivljuju za sve neobično što se dogodi u selu. Ako bi boca piva pala sa police ili ako bi mačka upala u mlekaru, ako bi Adam Sketergud kamenom gađao nekog psa lutalicu i umešto njega pogodio prozor, mogli ste biti sigurni da će za sve to okriviti Medi.

A ako bi se pobunila, rekli bi joj da je oduvek donosila nevolje i da ih sve prati zla sreća od dana njenog rođenja. Ništa dobro ne treba ni očekivati od deteta koje na sebi nosi ružni beleg – taj beleg boje rđe koji Smitova kći ima na ruci –

– a koji su neki starci nazivali veštičjim belegom i koji se nije dao ukloniti ma koliko ga ribala.

Ako nije to, onda su krivci goblini, koje su još nazivali i Dobrim narodom ili vilenjacima. Ovog leta postali su još obesniji, i ne samo da su pljačkali podrume i krali ovce, ili ih ponekad bojili u plavo, već su počeli i da zbijaju vrlo zlobne, neslane šale. Tako su, recimo, na crkveni prag stavili konjsku balegu, u vino za pričest sipali sodu da se zapenuša, a u radnji Džoa Grousera sirće u teglama s turšijom zamениli mokračom.

Pošto se niko nije usuđivao da ih spomene, pa čak ni da prizna da oni uopšte postoje, Medi je morala sama da pronade način da se izbori sa štetočinama koje žive ispod Brda.

Niko je nije pitao kako to radi. Niko nije video Smitovu kćer na delu i niko joj nikada nije rekao da je *veštica*. Niko – osim Adama Sketerguda, sina njene gazdarice, uglavnom vrlo pristojnog momka, sem kada bi se ražestio i krenuo da sipa psovke.

Osim toga, govorili su, šta tu uopšte ima da se kaže. Onaj ružni beleg dovoljno govori.

Medi se zagleda u beleg boje rđe. Izgleda kao nekakvo slovo ili magični simbol i ponekad bi blede zasijao u mraku ili počeo da gori kao da je tu utisnuto nešto vrelo. Primetila je da beleg

i sada gori. To se obično događa kada je Dobri narod u blizini, kao da se nešto u njoj komeša i pokušava da se oslobodi.

Tog se leta ovaj osećaj javljao češće nego obično jer su se goblini okupljali u neverovatnom broju, a jedini način da ga se Medi oslobodi bio je da ih protera. Najčešće nije morala da oprobava i upotrebljava ostale svoje veštine. Shvata zašto tako mora da bude, mada joj je ponekad bilo teško da se uzdrži. Kao kada se pretvarate da niste gladni dok gledate vaše omiljeno jelo posluženo na stolu.

Vraćanje i čaranje runama bilo je samo po sebi loše, ali je bacanje čini, pravih čini, čak i opasno. Ako bi glasine o tome doprle do Kraja Sveta, gde su sledbenici Reda danonoćno proučavali Reč...

Medina najdublje skrivana tajna – koju je znao samo njen najbolji prijatelj, čovek koga su znali pod imenom Jednooki – bila je da ona uživa u izvođenju magije, ma koliko sramotno to bilo. Ne samo da voli da čara nego veruje i da je dobra u tome. Kao i svi koji su za nešto nadareni, žudela je da svoj dar upotrebi i da se pokaže pred drugima.

Ali to nije bilo moguće. U najboljem slučaju rekli bi joj da se *razmeće*.

A u najgorem? Neke su i za mnogo manje prekršaje slali na Čišćenje.

Medinu pažnju privukli su pod podruma i velika rupa u njemu. Bila je veća i neurednija od lisičje rupe i nema sumnje da ju je iskopao neki goblin. Na mestu gde se iskopana zemlja rasula, još uvek su se videli tragovi stopala sa grubim tabanima i kandžama. U jednom uglu nalazila se hrpa izlomljenog kamenja i cigala, nevešto sakrivena ispod gomile praznih bačvica. Medi se osmehnu misleći da se tu verovatno okupilo neko veselo i prilično pijano društvo.

„Lako ću popuniti rupu“, pomisli ona. Kao i uvek, biće mnogo teže postići to da ona i ostane popunjena. *Ir*, Zaštitnica, bila

je dovoljna da se zaključaju vrata crkve. Ali pokazalo se da su goblini prilično uporni kada ima piva i zato je znala da ih ovog puta jedna čin neće dugo zadržati.

Dobro, onda će upotrebiti nešto jače.

Zašiljenim štapom nacrtala je dve rune na utabanom podu. Mogla bi da posluži *Naudr*, Veziteljka, pomislila je,

a uz nju *Ur*, Moćni vo, koju će postaviti na ulaz u rupu.

Sada joj još samo jedna iskra treba.

Ta iskra, *to* je bio jedini pravi magični sastojak. Svako ko poznaje rune – a one su, na kraju krajeva, samo obična slova uzeta iz jednog drevnog jezika – mogao bi da nauči da ih piše. Medi zna da je trik zapravo naterati ih da deluju.

U početku je bilo teško. Sada je s lakoćom upravljala runama, kao da pali šibicu. Izgovorila je jednu malu vradžbinu: „*Cuth on fyre...*“*

Slova nakratko buknuše, a zatim se plamen smanji i nastavi preteći da tinja. Goblini i Medi mogu da ih vide, ali ne i gospođa Sketergud, koja prezire čitanje – zato što ne ume da čita – i veruje da je magija đavolja rabota, da rune liče na obične škrabotine po prašini i da bi najbolje bilo da se svi prave da su goblini samo obični pacovi.

Iz najudaljenijeg i najmračnijeg ugla podruma iznenada se začu neko komešanje. Medi se okrenu i primeti kako se nešto, veće od običnog pacova, kreće u mraku i zamiče između dva bureta.

Ona brzo ustade i podiže sveću kako bi plamenom osvetlila belo okrečeni zid. Ništa se nije ni čulo ni pomeralo, osim podrhtavanja i treperenja senki.

* Stengl.: „Po vatri te poznadoh“, stih iz staroengleske runske pesme. (Prim. prev.)

Medi zakorači napred i uperi sveću u ugao. I dalje se ništa nije micalo. Ali svaki živi stvor za sobom ostavlja trag koji poneko ume da prepozna. Tu ima *nečega*, Medi je osetila da ima. Sada čak može i da ga namiriše: gorkosladak, studen miris, sličan mirisu korenja i začina koji su dugo stajali pod zemljom.

„Pijano društvo“, pomisli ona. Možda toliko pijano da je jedan od slavljjenika, obeznanjen od izvrsnog piva gospođe Sketergud, potpuno smetnuo s uma oprez i šćućurio se u neki mračni ugao ne bi li snom odagnao mamurluk. A sada je, šta god on bio, ostao zarobljen. Zarobljen je iza gomile naslagane buradi jer mu je rupa zapušena, a podrum zatvoren.

Medino srce brže zalupa. Za sve ove godine nikad joj se još nije ukazala prilika da izbliza vidi vilenjaka i da s njim razgovara.

Pokušala je da se seti svega što zna o Dobrom narodu, koji živi ispod Brda crvenog konja. To su čudnovata stvorenja, više nestašna nego zaista zla, koja vole jaka pića i dobro začinjena jela. A bilo je tu još nešto, samo nikako nije mogla da se seti šta. Možda neka priča koju je čula od Jednookog? Da nisu u pitanju neki trikovi ili čini koje bi joj pomogle da ga lakše savlada?

Spustila je sveću na jedno bure i zagledala se u ugao. „Znam da si tu“, tiho je prošaputala.

Goblin – ako to zaista *jeste* goblin, a ne samo pacov – ne reče ništa.

„Izađi“, reče Medi. „Neću ti ništa.“

Ništa se ne pomače, samo se duboka tmina uskomeša pod plamenom sveće. Razočarana, Medi uzdahnu i okrenu se na drugu stranu.

Krajičkom oka primeti kako nešto vrebalo u mraku.

Stajala je nepomično, naizgled zamišljena. Nešto se veoma tiho šunjalo između dva bureta.

Medi se ni sada ne pomače. Samo su se prsti njene leve šake uvijali u dobro poznati znak *Bjarkan*, runu koja znači otkrovenje.

Bjarkan će pokazati da li je ovo pacov.

Nije pacov. Jedva primetan pramičak zlatne boje vilenjaka zasija u krugu napravljenom pomoću prsta i palca.

Medi se ustremi na njega. Napala je u pravom trenutku. Stvorenje odmah poče da se koprca i iako Medi nije mogla da ga vidi, i te kako je osetila da joj se rita i uvija u rukama, pokušavajući da je ujede. Pošto ga je i dalje čvrsto držala, stvorenje se konačno sasvim opusti. Izronilo je iz mraka i jasno ga je videla.

To, to jest *on*, ne beše mnogo veći od lisice, malih, spretnih ruku i gadnih, sitnih zuba. Najveći deo tela bio mu je prekriven oklopom – metalne pločice, kožno remenje, polovina verižne košulje nevešto skraćene kako bi mu bila taman. Na njegovom tamnom licu s dugim brkovima sijale su blistave oči boje zlata, koje u sebi nisu imale ničeg ljudskog.

On je pogleda, trepnu dvaput, a onda joj, bez ikakvog upozorenja, zaždi između nogu.

Možda bi i uspeo da pobegne – brz je kao lasica – ali je Medi bila spremna na tako nešto. Prstima je bacila *Isu*, ledenu runu, i u mestu ga zaledila.

Goblin se otimao i migoljio, ali su mu noge bile čvrsto prikovane za tlo.

Kroz oštre zube goblin ispljunu plamičak vilovnjačke vatre, ali ga Medi ne pusti.

Goblin poče da psuje na raznim jezicima, životinjskim i vilenjačkim. Na kraju izreče i nekoliko prilično ružnih reči o Medi-noj porodici, koje su, mora priznati, uglavnom bile istinite.

Konačno prestade da se otima i ljutito sede na pod.

„Dobro, šta hoćeš?“, upita je.

„A kako bi bilo da mi ispuniš tri želje?“, predloži Medi puna nade.

„Batali“, odgovori joj goblin prezrivo. „Šta su ti to napričali?“

Medi je bila razočarana. Mnoge priče koje je tokom godina čula govorile su o junaku kome su vilenjaci ispunili tri želje, pa ju je prilično rastužilo što se pokazalo da su u ovom slučaju

to ipak samo legende. Ali bilo je i drugih priča za koje je verovala da u sebi imaju malo više istine. Setivši se onoga što ju je kopkalo od trenutka kada je iza bureta prvi put čula sumnjive zvuke, oči joj zasijaše.

„Ne moraš da žuriš“, reče joj goblin čačkajući zube.

„Pst!“, odgovori Medi. „Razmišljam.“

Goblin zevnu. Sad se već malo opustio, a iz blistavih zlatnih očiju isijavala mu je zloba. „Ne zna šta će sa mnom, je l' tako?“, reče. „Zna da će, ako se ne vratim bezbedno kući, na sebe navući osvetu.“

„Osvetu? A čiju?“

„Vođinu, naravski“, odgovori goblin. „O, bogova ti, jesi li rasla u kutiji? A sad budi dobra i pusti me pa se neću naljutiti i zvati Vođu i uvlačiti ga u ovo.“

Medi se nasmeši, ali ne reče ništa.

„Ma daj“, reče goblin, sada već malo nespokojniji. „Nema vajde da me držiš ovde. Nemam niš' da ti dadnem.“

„O, ali ima nešto“, reče Medi i sede na pod prekrštenih nogu. „Možeš da mi kažeš svoje ime.“

Goblin je pogleda razrogačenih očiju.

„Ako mu znaš ime, možeš vladat njime. Zar ne kaže tako izreka?“

Tu drevnu priču joj je pre mnogo godina ispričao Jednoo-ki i Medi ju je u trenutnom uzbuđenju gotovo zaboravila. Na početku Prvog doba svakom živom stvoru, drvetu, kamenu i biljci dato je tajno ime. Svako ko bi to ime saznao, mogao je tog stvora pokoriti svojoj volji.

Majka Friga je svemu znala pravo ime i tako je sve na svetu naterala da tuguje i moli za povratak njenog mrtvog sina. Ali Loki, koji je imao mnogo imena, nije hteo da se pokori nje-noj volji. I zato je Lepi Balder, bog proleća, morao da ostane u Podsvetu, kraljevstvu boginje Hele, dok svemu na svetu ne dođe kraj.

„Moje ime?“, konačno prozbori goblin.

Medi potvrdno klimnu glavom.

„A šta znači ime? Zovi me Pseća Dlaka, ili Viski u Boci, ili Tri Lista na Vetru. Baš me briga.“

„Tvoje *pravo* ime“, reče Medi i ponovo nacрта *Naudr*, runu koja vezuje, i *Isu*, da vezu učvrsti pomoću leda.

Goblin pokuša da se izmigolji, ali ga je čvrsto držala. „Šta će ti ono uopšte?“, upitao je. „I otkud ti sve to znaš?“

„Samo ti meni reci“, reče Medi.

„Nikada nećeš uspeti da ga izgovoriš“, odgovori on.

„Ipak mi kaži.“

„Neću! Puštaj me!“

„Hoću“, uzvratila Medi, „čim mi kažeš. Ili ću otvoriti vrata podruma i prepustiti suncu da te sredi.“

Na to se goblin lecnu jer sunčeva svetlost je pogubna po Male ljude. „Ne bi ti to uradila, gospo, je l' tako?“, zacvileo je.

„Samo gledaj“, reče Medi pa ustade i krenu ka zatvorenim podnim vratima kroz koja su unosili burad sa pivom.

„Nećeš valjda!“, zaskiča goblin.

„Tvoje ime“, ponovi ona držeći ruku na zasunu.

Goblin počeo još žešće da se koprca, ali ga je Medi i dalje čvrsto držala. „Ufatiće tebe on!“, skičao je. „Vođa će te ufatiti, a onda ćeš zažaliti!“

„Ovo ti je poslednja prilika“, reče mu Medi povlačeći rezu. Tanušan zrak sunčeve svetlosti pade na pod samo nekoliko centimetara od goblinovog stopala.

„Zatvaraj, zatvaraj!“, vrištao je goblin.

Medi je samo strpljivo čekala.

„Dobro, de! Dobro! Zovem se...“ Goblin kao iz topa izbrblja nešto na svom jeziku. „A sada ih zatvaraj, zatvaraj ih!“, vrištao je izmigoljivši se što je dalje mogao od sunčevog zraka.

Medi zalupi vrata u podu i goblin s olakšanjem odahnu. „To ti je baš bilo *brezobrazno!*“, reče. „Tako dobra devojčica ne bi trebalo da se petlja s brezobrazlucima.“ Uputio joj je prekoran pogled. „A šta će ti uopšte moje ime?“

Ali Medi je pokušavala da se seti reči koju je goblin izgovorio.

Snotrag? Ne, nije to.

Sna-regi? Ne, nije ni to.

Sma-riki? Namrštila se pokušavajući da pravilno izgovori, mada je znala da će goblin pokušati da je omete. Zna da čini neće delovati ako ime ne izgovori baš kako treba.

„*Sma...*“

„*Zovi me Musavko, zovi me Mrljavko*“, brbljao je goblin pokušavši da razbije Medine čini izgovarajući neku svoju. „*Zovi me Pauk, Ljigavko, Lenjivko. Zovi me Lukavko, zovi me Spo...*“

„Ućuti!“, viknu Medi. Prava reč joj je bila na vrhu jezika.

„Izgovori ga onda već jednom!“

„I hoću!“, reče i pomisli: „Kad bi samo ovaj stvor prestao da brblja...“

„Zaboravila si ga, je l' da?“ U goblinovom glasu čulo se likovanje. „Zaboravila, zaboravila, zaboravila!“

Medi oseti da joj koncentracija popušta. Previše je toga morala da postigne odjednom. Kako u isto vreme da sputava goblina i da se seti čini koja će ga pokoriti njenoj volji? *Naudr* i *Isa* već popuštaju. Goblin samo što nije oslobodio jednu nogu, a iz očiju mu je sevala zloba dok je pokušavao da oslobodi i drugu.

Sad ili nikad. Medi zaboravi na rune i svu snagu volje usmeri na tačan izgovor pravog imena tog stvora.

„*Sma-raki...*“ Učinilo joj se da je to prava reč, izgovorena brzo i odlučno. Ali tek što je otvorila usta, kao pampur iz flaše goblin izlete iz čoška. Pre nego što je reč izgovorila do kraja, on je već dopola prošao kroz zid podruma i kopao je kao da mu život zavisi od toga.

Da je u tom trenutku Medi malo bolje razmislila, jednostavno bi mu naredila da stane. Ako je pravilno izgovorila njegovo ime, bio bi prisiljen da joj se pokori i ona bi mogla na miru da

ga ispita. Ali Medi nije imala vremena za razmišljanje. Ona vide kako goblinova stopala nestaju u podu, uzviknu nešto što nisu bile čak ni čini, a istovremeno na ulaz u rupu baci *Turis*, Torovu runu.

Imala je osećaj kao da pravi vatromet. Runa udari o ciglom popločan pod, izazvavši prasak varnica i podižući mali oblak smrdljive prašine.

Nekoliko trenutaka ništa se ne dogodi. Tada se ispod Medinih nogu začu potmula tutnjava, a iz rupe do nje dopre psovanje, udaranje i zvuk razgrtanja zemlje, kao da je neko unutra naleteo na nekakvu prepreku.

Medi se spusti na kolena i zavuču ruku u rupu. Čula je goblina kako psuje, iako je bio suviše daleko da bi ga dohvatila. A onda se začu još nešto, zvuk nekakvog klizanja, cičanja i tapkanja koje joj se učini poznato...

Goblinov glas je bio prigušen, ali zvučalo je kao da mu se žuri. „Vidi šta si sad uradila. Tako mi Goga i Magoga, puštaj me!“ Ponovo se čuo zvuk očajničkog razgrtanja zemlje i stvaranje izlete iz rupe unatraške. Pri tom se sapleo i pao udarivši o gomilu prazne buradi, a ona se sruši uz tresak dovoljno glasan da probudi Sedam spavača.

„Šta se dogodilo?“, upita ga.

Ali pre nego što goblin uspe da joj odgovori, nešto izlete iz rupe u zidu. U stvari, bilo ih je nekoliko. Ne, desetine – stotine – nekakvih debelih, smeđih, hitrih stvorova koji su nadirali iz rupe poput...

„Pacovi!“, kriknu Medi zadigavši suknju do članaka.

Goblin je prezrivo pogleda. „Pa šta si očekivala da će se dogoditi?“ upita. „Baciš takve čini na Donji svet i, dok trepneš, gamadi i štetočina do kolena...“

Užasnuta, Medi je zurila u rupu. Htela je da dozove samo goblina, ali izgleda da je svojim uzvikom i runom koju je onako brzo ispalila prizvala *sve* što se nalazilo u blizini. Sada su iz rupe nagnuli ne samo pacovi već i bube, pauci, mokrice,

stonoge, čigrice, uholaže i crvi, kao i ogromna količina prljave vode – verovatno iz nekog pokvarenog odvoda. Sve se to sada sjedinilo u nekakvu odvratnu smešu koja je opasnom brzinom kuljala iz rupe i razlivala se po podu.

A onda, baš kada je pomislila da je to najgore što je moglo da joj se dogodi, odozgo se začu zvuk otvaranja vrata i iz kuhinje dopre piskav i pomalo unjkav glas.

„Hej, gospojice! 'Oćeš celo jutro da ostaneš dole?“

„O, bogovi.“ Bila je to gospođa Sketergud.

Goblin pogleda u Medi i veselo joj namignu.

„Jesi li me čula?“, upita gospođa Sketergud. „Ovde gore ima gomila lonaca da se opere, ili treba *i to sama* da uradim?“

„Evo sad ću!“, doviknu Medi žurno, pobegavši na stepenište podruma. „Samo da... sredim nešto ovde dole!“

„E pa, sad dođi da završiš posao *ovde gore*“, odgovori gospođa Sketergud. „Odmah da si se popela da središ te lonce. A ako se ona jednooka vucibatina i ništarija ponovo pojavi, reci mu da sam mu poručila da se gubi!“

Medino srce zalupa brže od uzbuđenja. *Ona jednooka vucibatina i ništarija* – to verovatno znači da se posle više od dva-naest meseci lutanja njen stari prijatelj vratio. Nema tih pacova i bubašvaba – pa čak ni goblina – koji bi je sprečili da ga vidi. „Bio je ovde?“, upitala je preskačući stepenice u trku. „Jednooki je dolazio?“ Uletela je bez daha u kuhinju.

„Dabome.“ Gospođa Sketergud joj dodade krpu. „Mada ne znam što bi se *tome* radovala. Mislila sam da ćeš *ti prva*...“

Začutala je, nakrivila glavu i oslušnula. „Kakva je to buka?“, upita oštro.

Medi zatvori podrumaska vrata. „Ma nije ništa, gospođo Sketergud.“

Gazdarica je sumnjičavo pogleda. „A oni pacovi?“, upita. „Jesi li ih ovog puta sredila?“

„Moram da ga vidim“, reče Medi.

„Koga? Jednooku vucibatinu?“

„Molim vas“, odgovori ona. „Brzo ću se vratiti.“

„E, nećeš dok te ja plaćam“, odgovori gospođa Sketergud skupivši usta. „Ne dajem ti tolike pare da bi jurcala sa lopužama i skitnicama...“

„Jednooki nije lopuža“, odvrati Medi.

„Nemoj ti tu svašta da umišljaš, gospojice“, reče joj gospođa Sketergud. „Zakona mi, to si što si i tu se ništa ne može. Ali mogla bi bar malo da se potruđiš. Mogla bi zbog svog oca i zbog uspomene na tvoju mučenu majku.“ Zastala je samo na tren da dođe do daha. „I *skidaj* taj izraz sa lica. Pomisliće ljudi da se ponosiš što si...“

A onda je, još uvek otvorenih usta, začutala jer se iza podrumskih vrata nešto začulo. Gospođi Sketergud se učini da čuje neobično tapkanje koje su na mahove prekidali tupi udarci. Prilično se uznemirila pri pomisli da u podrumu možda ipak ima još nečega osim buradi sa pivom. I kakvo se to šljapkanje čuje u daljini? Zvuči kao kada se u reci pere rublje.

„O, zakona mi, šta si to uradila?“, reče gospođa Sketergud i uputi se ka vratima podruma.

Medi stade ispred vrata i jednom rukom na zasunu ispisa simbol za *Naudr*. „Ne idite dole, molim vas“, reče.

Gospođa Sketergud pokuša da pomeri zasun, ali ga je znak rune držao čvrsto zatvorenim. Besno se okrenula ka Medi, iskezivši sitne oštre zube poput nekakve zverke. „Odmah da si otvorila ta vrata“, naredila je.

„Kad vam kažem, *stvarno* je bolje da ih ne otvaram.“

„Otvaram ta vrata, Medi Smit, ako ti je život mio!“

Medi još jednom pokuša da se usprotivi, ali je gospođa Sketergud bila neumoljiva. „Kladim se da je ona *vucibatina* dole i da se gosti mojim najboljim pivom. E pa, devojčice, otvaraj ta vrata ili ću da pozovem Meta Loa da vas oboje odvede u hapsanu!“

Medi uzdahnu. Daleko od toga da je volela da radi u gostionici, ali posao je posao i novac je novac. Ako gospođa Sketergud zaviri u podrum, ostaće i bez jednog i bez drugog. Dejstvo čini

će prestati za otprilike jedan sat i gamad će otpuzati nazad u svoju rupu. Onda će moći ponovo da je zapuši, počisti nered, pokupi vodu...

„Samo da vam objasnim“, pokušala je još jednom.

Ali gospođu Sketergud nisu zanimala nikakva objašnjenja. Lice joj se opasno zacrvenelo, a glas joj je bio piskav skoro kao u pacova kada je vrisnula: „Adame! Odmah da si došao ovamo!“

Adam je sin gospođe Sketergud, a on i Medi su se oduvek mrzeli. Setivši se njegovog podrugljivog i podlog lika, ali i lika prijatelja koga dugo nije videla, a koga su neki zvali *jednooka vucibatina*, Medi konačno odlučila da preduzme nešto.

„Sigurni ste da je to bio Jednooki?“, upitala je na kraju.

„Naravno da jeste! A sad otvaraj ta...“

„U redu“, odgovori Medi i poništi dejstvo rune. „Ali da sam na vašem mestu, sačekala bih bar jedan sat.“

Zatim se okrenu i potrča. Već je bila na putu ka Brdu crvenog konja kada se u daljini začulo prodorno urlanje kako poput dima izbija iz kuhinje gostionice *Kod Sedam spavača*, nadvija se iznad usnulog sela Molbri, da bi se odmah zatim izgubilo u jutarnjem vazduhu.

